

Yeni sərəncam 1,1 milyon pensiyaçını əhatə edir

Ölkə üzrə orta aylıq pensiya 485 manat olacaq

Prezident İlham Əliyevin "Əmək pensiyalarının indeksləşdirilməsi haqqında" 5 fevral 2024-cü il tarixli sərəncamı əhalinin həssas təbəqəsini təşkil edən 1,1 milyon pensiyaçının sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə və bu istiqamətdə əldə olunan uğurların davam etdirilməsinə yönəlib. Qeyd edək ki, sosial islahatların yeni mərhələsi 2018-ci ildən sonra başlayıb. Və o zaman dövlət başçısının "Hamımızın amalı ondan ibarətdir ki, ölkəmiz daha da güclənsin, daha da qüdrətli dövlətə çevrilsin, Azərbaycan vətəndaşları daha da yaxşı yaşasınlar" sözləri ötən beş ildə sosial islahatlarla bağlı imzalanan fərman və sərəncamların ana xəttini təşkil edir. Bu tezisi həm də gələcək proqramların, layihələrin anonsu kimi də qəbul etmək olar.

Yeni sərəncam 1,1 milyon pensiyaçını əhatə edir

Ölkə üzrə orta aylıq pensiya 485 manat olacaq

Dünyanın başı üzərində dolaşan inflyasiya və bahalaşma Azərbaycandan da yan keçmir, dolayısı ilə hər bir Azərbaycan vətəndaşına bu və ya digər dərəcədə təsir edir. Ona görə də ölkəmizdə həm əməkhaqlarında, həm də sosial təminat növləri üzrə ödənişlərdə artımlar olur.

Məsələnin ön diqqətçəkən tərəfi odur ki, bu artımlar 44 günlük Vətən müharibəsindən zəfərlə çıxan ölkədə Böyük qayıdış proqramının reallaşdırıldığı bir dövrdə həyata keçirilir. Böyük qayıdışın icrası, sosial islahatların paralel aparılması o deməkdir ki, dövlət siyasətinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının xoş güzəranı, rifahı və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi dayanır.

Prezident İlham Əliyevin "Əmək pensiyalarının indeksləşdirilməsi haqqında" 5 fevral 2024-cü il tarixli sərəncamı əhalinin həssas təbəqəsini təşkil edən 1,1 milyon pensiyaçının sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə və bu istiqamətdə əldə olunan uğurların davam etdirilməsinə yönəlib. Qeyd edək ki, sosial islahatların yeni mərhələsi 2018-ci ildən sonra başlayıb. Və o zaman dövlət başçısının "Hamımızın amalı ondan ibarətdir ki, ölkəmiz daha da güclənsin, daha da qüdrətli dövlətə çevrilsin, Azərbaycan vətəndaşları daha da yaxşı yaşasınlar" sözləri ötən beş ildə sosial islahatlarla bağlı imzalanan fərman və sərəncamların ana xəttini təşkil edir. Bu tezisi həm də gələcək proqramların, layihələrin anonsu kimi də qəbul etmək olar.

Xəbər verildiyi kimi, sözügedən son sərəncamla ölkəmizdə bütün növ pensiyalar indeksləşdirilib. Pensiyaçıların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində atılan növbəti addım olan bu sərəncamla 2024-cü il yanvarın 1-dək təyin edilmiş bütün pensiyalar Dövlət Statistika Komitəsinin təqdim etdiyi məlumat əsasında, 2023-cü il üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqının illik artım tempinə uyğun olaraq 11,2 faiz artırılıb.

Son dövrün göstəricilərinə nəzər salsaq, görərik ki, 2018-2023-cü illərdə əməkhaqqı, pensiya və sosial ödənişlərin artırılması məqsədilə 4 sosial islahat paketi icra olunub. 4 milyondan çox vətəndaşı əhatə edən bu islahatların icrasına lazım olan vəsaitin illik məbləği 7 milyard manata yaxındır. Həmin islahatlar nəticəsində minimum əməkhaqqı 2,7 dəfə (130 manatdan 345 manata), median əməkhaqqı 2,2 dəfə (486 manat), əməkhaqqı fondu 2,7 dəfə, sosial müavinət və təqaüd ödənişləri 5 dəfəyə yaxın (illik 400 milyon manatdan 1,9 milyard manata), ünvanlı yardımın orta aylıq məbləği 2,8 dəfə (175 manatdan 487 manata), ehtiyac meyarı 2,3 dəfə (116 manatdan 270 manata), orta aylıq əməkhaqqı 71,3 faiz (545 manatdan 933,8 manata) artıb. Bu illər həmçinin 10 yeni sosial ödəniş növü təsis edilib.

Pensiya təminatına gəldikdə isə, öncə onu qeyd edək ki, 4 sosial islahat paketinin hər birində pensiyaların artırılması təmin edilib. Nəticədə 2018-2023-cü illərdə minimum pensiya 2,5 dəfə (110 manatdan 280 manata), orta aylıq pensiya 2,1 dəfə (208 manatdan 436 manata), yaşa görə orta aylıq pensiya 2 dəfə (234 manatdan 467 manata) çatıb. 2023-cü ildə pensiyaların orta aylıq məbləğində 19 faiz artım olub. Həmin il pensiya ödənişlərinə əvvəlki ilə nisbətən 16 faiz və ya 781 milyon manat çox olmaqla 5 milyard 726 milyon manat yönəldilib. Bu il isə ümumilikdə 1,1 milyon pensiyaçını əhatə edən artımlar üçün illik əlavə olaraq

630 milyon manat xərclənəcək. Məlumat üçün qeyd edək ki, 2024-cü il üzrə pensiyaların maliyyələşdirilməsi üçün "Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2024-cü il büdcəsi haqqında" qanunla 6,5 milyard manat vəsait nəzərdə tutulub. Yeni sərəncamla pensiyaların indeksləşdirilərək artırılması nəticəsində orta aylıq pensiya məbləğinin 436 manatdan 485, yaşa görə orta aylıq pensiyasının məbləğinin 467 manatdan 519 manata çatacağı proqnozlaşdırılır.

İndeksləşdirilmə həmçinin pensiya kapitalına şamil olunur. Yəni bu il yanvarın 1-dək sığortaolunanların fərdi şəxsi hesabının sığorta hissəsində qeydə alınmış pensiya kapitalı Dövlət Statistika Komitəsinin təqdim etdiyi məlumat əsasında, istehlak qiymətləri indeksinin ötən il üzrə illik səviyyəsinə uyğun olaraq 8,8 faiz indeksləşdirilərək artırılır. Məsələn, hansısa bir pensiyaçının fərdi hesabında 45 min manat pensiya kapitalı toplanıbsa, bu məbləğ 8,8 faiz, yəni 3960 manat artırılmaqla 48 960 manata çatdırılır. Bu da işləyən şəxslərin fərdi hesablarında toplanan pensiya kapitalının yalnız hər ay onların əməkhaqlarından sosial sığorta ayırmaları əsasında deyil, həm də hər ilin əvvəlində dövlət tərəfindən indeksləşdirilmə əsasında mütəmadi olaraq artırıldığı göstərir və sığortaolunanların sosial müdafiəsinə xidmət edir.

Beləliklə, deyə bilərik ki, hər il artırılan əməkhaqları, pensiyalar, sosial ödənişlər Azərbaycan vətəndaşlarının güzəranlarının daha da yaxşılaşmasına xidmət edir. Həm də onu deyə bilərik ki, əhalinin sosial müdafiəsinə hesablanmış bu artımlar dövlətin əsas məram və məqsədini göstərir.

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"